

Chirurgie
040 286 4872

Het spatadersprekeuur

In het Anna Ziekenhuis worden spataderen behandeld door de vaatchirurg of verpleegkundig specialist. Je kunt hiervoor terecht op ons speciale spatadersprekeuur van de polikliniek chirurgie. Dit spreekuur vindt plaats:

- iedere dinsdag van 8.30 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.00 uur op locatie Geldrop;
- iedere donderdag één dagdeel op locatie Eindhoven.

Voor je bij de specialist komt, wordt er een duplex-onderzoek gedaan op de afdeling radiologie (route 22).

Tijdens het spreekuur onderzoekt de vaatchirurg of verpleegkundig specialist vaatchirurgie je benen. Deze bespreekt de uitslag van het onderzoek met je, waarna je direct een behandeladvies krijgt. Je komt dan op een wachtlijst te staan voor de behandeling.

Vanwege het specifieke karakter van het spreekuur vragen wij je er rekening mee te houden dat het bezoek aan het ziekenhuis langer kan duren. Door de afspraak bij de specialist te combineren met bijvoorbeeld een duplex-onderzoek, kan vaak een herhalingsbezoek worden voorkomen.

Een eventuele operatie wordt uitgevoerd door de vaatchirurg; een EVLT wordt uitgevoerd door de verpleegkundig specialist of vaatchirurg.

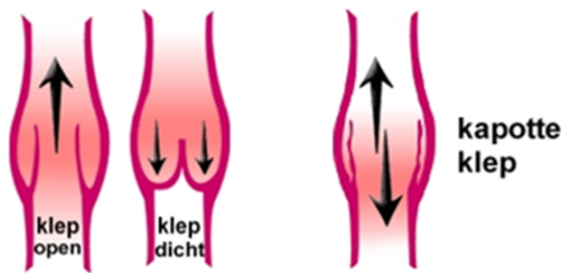
Een afspraak kun je maken via **telefoonnummer: 040 - 286 48 72**.

Wat zijn spataderen?

In ons lichaam wordt het bloed vervoerd via bloedvaten. Deze bloedvaten zijn te onderscheiden in slagaderlijke vaten (arteriën) en aderlijke vaten (venen).

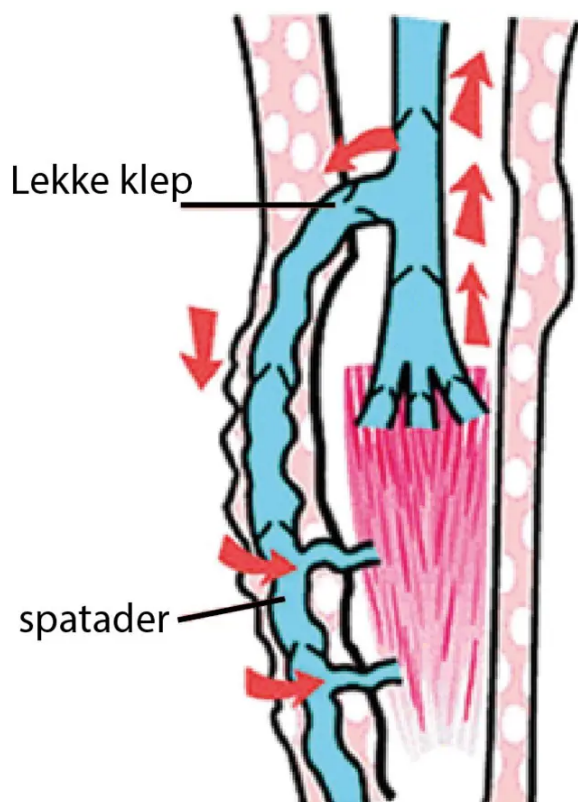
Zuurstofrijk bloed gaat vanuit de longen naar het hart. Vanuit het hart wordt het via de slagaderen het lichaam ingepompt. Via een netwerk van haarvaten komt het zuurstofrijke bloed in organen, weefsels en spieren waar het een belangrijke rol speelt bij het verbrandingsproces waarbij energie en warmte vrijkomen. Het inmiddels zuurstofarme bloed wordt vervolgens mede door de pompfunctie van de spieren in de benen via de aderen weer teruggevoerd naar het hart.

Kleppen in de aderen van de benen (zie figuur 1) zorgen ervoor dat het bloed niet weer omlaag kan zakken. Als het zuurstofarme bloed weer in het hart komt wordt het verder naar de longen gepompt waar het opnieuw van zuurstof wordt voorzien.

Figuur 1

Spataderen zijn abnormaal verwijde, gekronkelde aderen in de benen (zie figuur 2 en 3). De medische naam voor spataderen is 'varices'. Spataderen kunnen op verschillende plaatsen voorkomen: in de grote hoofdtak aan de binnenzijde van het been of op de kuit (stamvarices), in een zijtak (zijtakvarices) en in kleinere adertjes (besenreiser- of penseelvarices).

Figuur 2

Figuur 3

Hoe ontstaan spataderen?

Als de kleppen in de aderen van de benen lek raken, kunnen spataderen ontstaan. Factoren die hier een belangrijke rol bij spelen zijn:

- erfelijke aanleg;
- zwangerschap;
- langdurig te hoge bloeddruk;
- trombosebeen in het verleden;
- veel en lang (stil)staan;

- hormonale factoren;
- overgewicht.

Spataderen die tijdens de zwangerschap ontstaan, kunnen vanzelf verdwijnen. Spataderen kunnen ook het gevolg zijn van een trombosebeen. Bij een trombosebeen zijn de dieper in het been gelegen aderen verstopt geraakt en moet het bloed via de oppervlakkige aderen worden teruggevoerd naar het hart. Door deze overbelasting worden oppervlakkige aderen overrekt en ontstaan spataderen.

Wat zijn de klachten bij spataderen?

- Spataderen kunnen klachten geven zoals kramp of een moe, zwaar gevoel in de benen.
- Soms kan na een dag staand werk, een vochtophoping (oedeem) rond de enkels ontstaan.
- Als je langere tijd spataderen hebt, dan kun je last krijgen van eczeem/huiduitslag of een verkleuring of verharding van de huid. In het ernstigste geval gaat de huid stuk en ontstaat een 'open been'.
- Ook oppervlakkige ontstekingen in de aderen (phlebitis) kunnen veel klachten veroorzaken.
- In zeldzame gevallen kan een (vaak) heftige bloeding ontstaan uit een gesprongen spatader.

Het duplex-onderzoek

Dit onderzoek is geheel pijnloos en wordt poliklinisch uitgevoerd op de afdeling radiologie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van ultrageluidsgolven. Op deze manier wordt gekeken of de kleppen in de aderen goed functioneren. Hiervoor zal enige druk op de kuiten worden uitgeoefend met behulp van een strakke band of met de handen. Het onderzoek duurt ongeveer 20 minuten per been.

De behandeling

De behandeling is voor iedere afzonderlijke patiënt maatwerk. Dit is afhankelijk van de ernst van je klachten, de uitgebreidheid en de plaats van de spataderen en de uitslag van het duplex-onderzoek. In jouw geval is behandeling met de endoveneuze lasertherapie (EVLT) het meest geschikt.

Vergoeding door zorgverzekeraar

Er moet aan een bepaald aantal criteria worden voldaan om de behandeling vergoed te krijgen door je zorgverzekeraar. De specialist zal dit met je bespreken.

Elastische kousen

Elastische kousen bestaan in verschillende drukklassen en typen. De kousen worden aangemeten en moeten soms op maat worden gemaakt. Als de kousen niet goed zijn aangemeten neem je contact op met de leverancier. Deze kousen dienen jaarlijks vervangen te worden.

Endoveneuze lasertherapie (EVLT)

EVLT staat voor endoveneuze lasertherapie. Met deze methode wordt een dun laserdraad in de ader gebracht, waarna de ader met behulp van laserenergie wordt dichtgemaakt.

De spataders die in aanmerking komen voor de lasertherapie lopen aan de binnenkant van het bovenbeen, en aan de achterzijde van het been. Uw arts zal met je bespreken of je voor deze therapie in aanmerking komt en welke aders met deze methode behandeld kunnen worden.

Als je zwanger bent, borstvoeding geeft, bedlegerig bent, ernstige bloedingsneiging of hoge koorts hebt, dan mag je geen EVLT ondergaan.

Poliklinische behandelkamer

EVLT wordt uitgevoerd op de poliklinische behandelkamer. Je mag op de afgesproken tijd melden op route 46.

Vorbereiding

- Je mag gewoon eten en drinken op de dag van de behandeling.
- Als je allergisch bent voor verdovingsvloeistoffen moet je dit op de polikliniek aan je specialist melden.

- Op de dag van de behandeling kun je het beste ruime kleding en ruime schoenen dragen. Na de behandeling krijg je een elastische kous aan, waardoor strakke kleren/schoenen soms niet prettig zitten.
- Neem een extra set ondergoed mee, tijdens de procedure kan dit soms nat worden van de verdovingsvloeistof.
- Op de dag van de behandeling geen crème/olie/zalf of andere middelen op het te behandelen been smeren, hierdoor plakken de pleisters minder goed. Daarnaast tast het vet in de meeste crèmes het elastiek van de elastische kous aan waardoor deze eerder slijt.
- Na de behandeling mag je 24 uur zelf niet autorijden/fietsen. Het is dus belangrijk dat je er voor zorgt dat iemand je thuis brengt.

De behandeling

Als je aan de beurt bent, loop je samen met iemand van het behandelteam naar de behandelkamer.

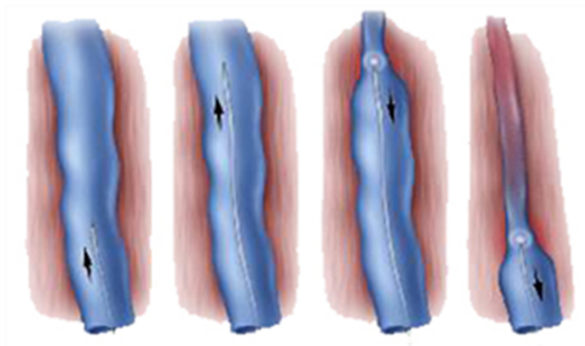
Het team bestaat uit:

- Een verpleegkundig specialist of vaatchirurg
- Een vaatlaborant
- Twee operatie-assistenten
- Soms kijkt er een co-assistent mee; indien je dit niet prettig vind, mag je dit uiteraard aangeven.

Terwijl je staat, wordt de spatader bekeken met een duplexonderzoek. Het kan zijn dat er toch veranderingen zijn opgetreden aan de spatader in de afgelopen weken, waardoor laserbehandeling alsnog niet kan doorgaan. Dan zal bekeken worden of een andere behandeling mogelijk/noodzakelijk is.

Daarna mag je op de behandeltafel gaan liggen; als de ader aan de achterzijde van je been behandeld gaat worden word je gevraagd op je buik te gaan liggen.

Je been wordt afgedekt met steriele doeken. Na een plaatselijke verdoving prikt de arts de spatader aan. Dit kan lastig zijn en dus even duren. Er wordt dunne laserdraad in de spatader omhoog geschoven terwijl tegelijk met duplex gekeken wordt.

Figuur 4

Als de laserdraad goed zit krijg je nog een aantal prikken in het been langs de ader. Dit is verdovingsvloeistof en werkt ook als bescherming voor de weefsels die om de spatader heen liggen.

Iedereen krijgt nu een speciale laserbril, waarna de spatader wordt dichtgemaakt. Je voelt hier niets van.

Na het laseren krijg je een witte elastische kous om. Je mag direct je eigen kleren aantrekken en loopt onder begeleiding naar de zaal.

Na de behandeling

- De witte elastische kous moet je zeven dagen en nachten dragen, daarna mag je hem uitlaten. Na 24 uur mag je de kous gerust heel even uitdoen om te douchen of de kous uit te spoelen. Doe de kous wel zo snel mogelijk weer om!
- Het drukverbandje dat over de kous heen zit mag je na 24 uur verwijderen.
- Het is de bedoeling dat je gewoon gaat lopen; dus niet overdag in bed liggen.
- Na ongeveer twee dagen kun je een pijnlijk trekkend gevoel krijgen op de plek waar de spatader liep. Dit is normaal en trekt na zeven tot veertien dagen weer weg. Eventueel kun je paracetamol gebruiken (3 maal daags 1000 mg).
- Soms kan het behandelde been wat dikker zijn, met name als je veel loopt: dit is normaal en na een week weer weg. Als je erg last heb van een opgezet been is het goed om tijdelijk even wat meer rust te nemen.
- De eerste vier weken na de behandeling kun je beter niet in de felle zon en niet onder de zonnebank gaan met het been. Dit kan een (blijvende) verkleuring van de huid geven.
- Afhankelijk van het soort werk dat je doet kun je na 1 of 2 dagen weer aan het werk.
- De eerste week na de behandeling mag je niet intensief sporten.
- Sauna bezoek wordt de eerste 4 weken na behandeling afgeraden.
- Na 6 weken volgt een telefonische controle met de behandelend specialist.

Complicaties

De mogelijkheid bestaat dat na de behandeling complicaties ontstaan. Bij deze behandeling is dat gelukkig zeldzaam. Complicaties kunnen zijn:

- Nabloeding op de plek waar de spatader is aangeprikt.
- Infectie.
- Huidverkleuring of huidbeschadiging door de warmte van de laser.
- Gevoelloosheid van de huid boven de spatader.

Bij complicaties kun je contact opnemen met:

- Van maandag tot en met vrijdag tussen 08:30 en 12:15 uur: **Polikliniek chirurgie, telefoon: 040 - 286 48 72**
- Buiten deze tijden en in het weekend: **Spoedeisende hulp (SEH), telefoon: 040 - 286 48 34**

Heb je vragen?

Deze informatie is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie, maar als een aanvulling hierop. Zodat je alles nog eens rustig na kunt lezen.

Heb je vragen? Dan kun je bellen naar de polikliniek chirurgie, van maandag tot en met vrijdag tussen 08:30 en 12:15 uur. Telefoonnummer 040 - 286 4872.

Voor meer informatie over opname op de afdeling chirurgie verwijzen wij je naar onze website: www.annaziekenhuis.nl/opname-chirurgie.

Wil je deze informatie online bekijken ga dan naar www.annaziekenhuis.nl/medische-informatie/chi089-behandeling-van-spataderen-varices-met-endoveneuze-lasertherapie/

Of scan met je telefoon of tablet de QR-code.

CHI089
19-10-2023